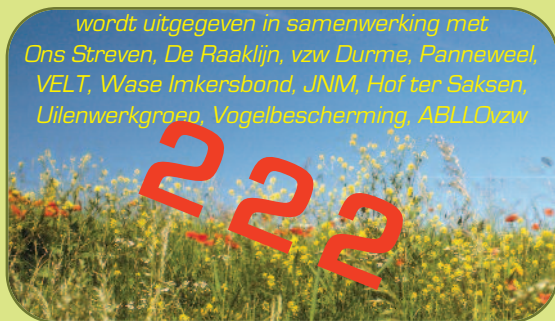

HET GROENE WAASLAND

wordt uitgegeven in samenwerking met
Ons Streven, De Raaklijn, vzw Durme, Panneweel,
VELT, Wase Imkersbond, JNM, Hof ter Saksen,
Lilienwerkgroep, Vogelbescherming, ABLLDvzw

COÖRDINATIE & BEHEER

Abll

Tweemaandelijks natuur- en milieutijdschrift 41ste jg - nr 3 - mei 2021 - nr 222

NATUUR EN MILIEU

paddenoverzet ... p19

**AZN
p08**

De muskustat p24

*De Waterbus
tot Doel p04*

proefopstelling p03

opnieuw met kalender p27

*wandelen in het
ruilverkavelingsgebied
Vrasene/Sint-Gillis-Waas p15*

IN HET WAASLAND

SNAP JIJ DAT?

Terwijl meer en meer mensen en organisaties** de mond vol hebben over het **ontharden** van (voor) tuin of koer, gaat de stad Sint-Niklaas **16 ha** landbouwgrond, **buiten** de stad gelegen aan de N41, omvormen tot een ziekenhuiscomplex, waarvan een aanzienlijke oppervlakte waterondoorlaatbaar beton en asfalt zal zijn.

Ja, buiten de stad gelegen. Dat is tegen de regels van de Vlaamse Overheid, die stadsuitbreiding wil beperken. Om dat probleem op te lossen, laat die Vlaamse Overheid gewoon de stad Sint-Niklaas zelf de afbakening van de stad aanpassen en die tekenen gewoon **een grotere stad**. Eenvoudig niet?

Maar op die plaats (De Neerkouter) komt bijna geen openbaar vervoer langs. Oh, dan verlengen zij maar even een aantal buslijnen en laten ook nog wat pendelbussen rijden. En **het vele nodige geld daarvoor halen zij dan maar elders in het Waasland**. Onrendabele buslijntjes elders schrappen, nietwaar.

Maar er is meer: we maken de parkeergarage wat groter, zodat wie naar de stad wil, zijn auto in dat verloren gat kan zetten en geduldig kan wachten op de pendelbus.

'Milieubewust gedrag stimuleren' heet dat.

En op die plaats liggen weinig fietspaden. Dat is dan een interessante **gelegenheid** om er wel een paar te leggen. Mooi meegenomen.

Het zou ook een **apart ziekenhuis-dorp** worden met eigen horeca en winkel(s). Alweer ten koste van de kwijnende winkels en cafe's in de binnenstad.

Wordt de kliniek, het **huis voor heelkunde**, dan niet eerder een **ghetto voor zieke mensen met een auto?**

En dat allemaal, terwijl er een goed alternatief in het stadshart mogelijk is **mits wat goede wil en een klimaatbewuste visie...**

* Natuurpunt, VILT, ... zie VRT NWS:
www.vrt.be/vrtnws/nl/2021/04/12/uw-ontharde-voor-tuin-kan-helpen-om-grondwatertekort-te-verhelpen

Zie : <https://hetgroenewaasland.be/klik>
* ook de **Vlaamse Regering** zie:
<https://omgeving.vlaanderen.be/proeftuinen-ontharding> en
www.vlaanderen.be/bouwen-wonen-en-energie/water/proeftuinen-ontharding

Bezwaar RUP-AZN

Het is lastig om in Corona-tijd actie te voeren, mensen in beweging te brengen.

ABLLO vzw zal sereen tijdens de inspraakperiode voor het RUP-AZN zijn bezwaren op papier zetten en overmaken aan de overheid. Want de verhuizing van AZN is een plan uit het verleden.

Een voorbeeld van bezwaarschrift zal op de website verschijnen vanaf begin juni. **Heb jij ook interesse om bezwaar aan te tekenen tegen deze plannen**, die in ingaan tegen de huidige inzichten over stadsontwikkeling, klimaat, ecologie....?

Lees dan ook: pagina 8 tot 11 en bezoek: <https://hetgroenewaasland.be/AZNikolaas>

www.hetgroenewaasland.be/klik

KLIK & LEES MEER !

Meer lezen ?

Verwante onderwerpen bekijken.

Actuele informatie.

Plotse wijzigingen.

Een lange of lastige *link [url]*.

Een foute mededeling.

....

Kortom, de meest recente informatie , aanvullende lectuur of weetjes en de inhoud van dit nummer, vindt U op de webpagina:

<https://hetgroenewaasland.be/klik>

Om het U gemakkelijker te maken !!

Vaak aangeduid door :

Voorbeelden :

De *link* van de **Vlaamse Regering** onderaan linkerkolom deze pagina kan je gemakkelijker bereiken via <https://hetgroenewaasland.be/klik>

Test maar even uit!

www.hetgroenewaasland.be/klik

MOEDIGE STAP MET HET OOG OP EEN VLOT EN VEILIG F4-TRAJECT

Proefopstelling knip Nieuwe Molenstraat met vrije doorgang voor fietsers en voetgangers

De proefopstelling kwam er in de aanloop naar de bouw van de fietsbrug over Vijfstraten, die dit jaar van start gaat. De knip beoogt een veilige oversteeek van de fietsers die met een zekere snelheid van de fietsbrug zullen afdalen om hun weg verder te zetten op de F4-snelweg richting Nieuwkerken. Dit traject komt aan de noordzijde van het spoorviaduct, tussen de Noordlaan en het bufferbekken aan de Rootputstraat.

**Veiligheid afdalende fietsers fietsbrug.
Minder druk op kruispunt Vijfstraten.
Betere doorstroming in Begijnenstraat.
Kruispunt met Raapstraat overzichtelijker.
Proefproject van 26 april tot zomervakantie.
Info: www.sint-nikLaas.be/fietsbrug.**

Na de zomer volgt een evaluatie van de proefopstelling en de impact op naburige verkeersstromen. Mede op basis van verkeerstellingen in de omgevende straten vóór en tijdens de proefperiode, worden, waar nodig, aanpassingen uitgewerkt. Meer informatie over het ganse project: <https://www.sint-niklaas.be/fietsbrug>. Zie ook HGW nr 220 p14 (jan 2020)

WANDELEN LANGS TRAGE WEGEN

5 uitgestippelde wandelingen van ABLLO vzw met een lengte van ongeveer 10 km.

Haasdonk: 11 km - HGW mei 2020

Bazel 8km HGW november 2020

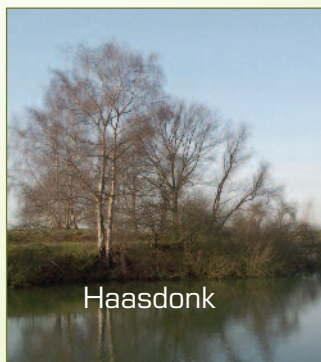
Nieuwkerken 11 km - HGW januari 2021

Temse schansen 11 km - HGW maart 2021

RVK Vrasene / Sint-Gillis-Waas (zie p 15 ev)

Zie

<https://hetgroenewaasland.be/wandelingen>
(met beschrijving en GPX bestand)

Haasdonk

Bazel

Nieuwkerken

Temse

VERLENGING WATERBUS UIT ANTWERPEN TOT DOEL? GRAAG !

Sedert 2020 vaart De Waterbus voor rekening van de Vlaamse overheid. ABLLO pleitte er al eerder voor om deze dienst te verlengen tot Doel.

Dus met een bijkomende korte oversteek van de Schelde en dus met herstel van het vroegere veer Doel-Lillo [zie ook : Het Groene Waasland nr 195 van maart 2016 <https://hetgroenewaasland.be/algemeen/abllozw-wil-betere-waterbussen>].

Historie Oorspronkelijk in opdracht van het Havenbedrijf, is De Waterbus sedert 1 juli 2017 een begrip geworden in Antwerpen en het Waasland. Het begon toen met de verbinding tussen Antwerpen en Hemiksem. In 2018 werd deze verlengd tot Kallo. In 2019 kwam er de dienst op het Albertkanaal bij, maar die is inmiddels opgedoekt. Sedert 2019 vaart De Waterbus tot Fort Liefkenshoek en Lillo. Tussen deze twee aanlegplaatsen functioneert deze als veer. Vooral door de barrièrewerking van het Deurganckdok lijkt een verlenging naar Doel nodig.

Woon-werk vervoerspotentieel Een verlenging met amper 1,7 km tot Doel lijkt haalbaar met een minimale bijkomende exploitatiekost. Er wordt een belangrijke schakel toegevoegd voor de pendel in het noorden van de beide havengebieden

Antwerpen - Lillo - Doel

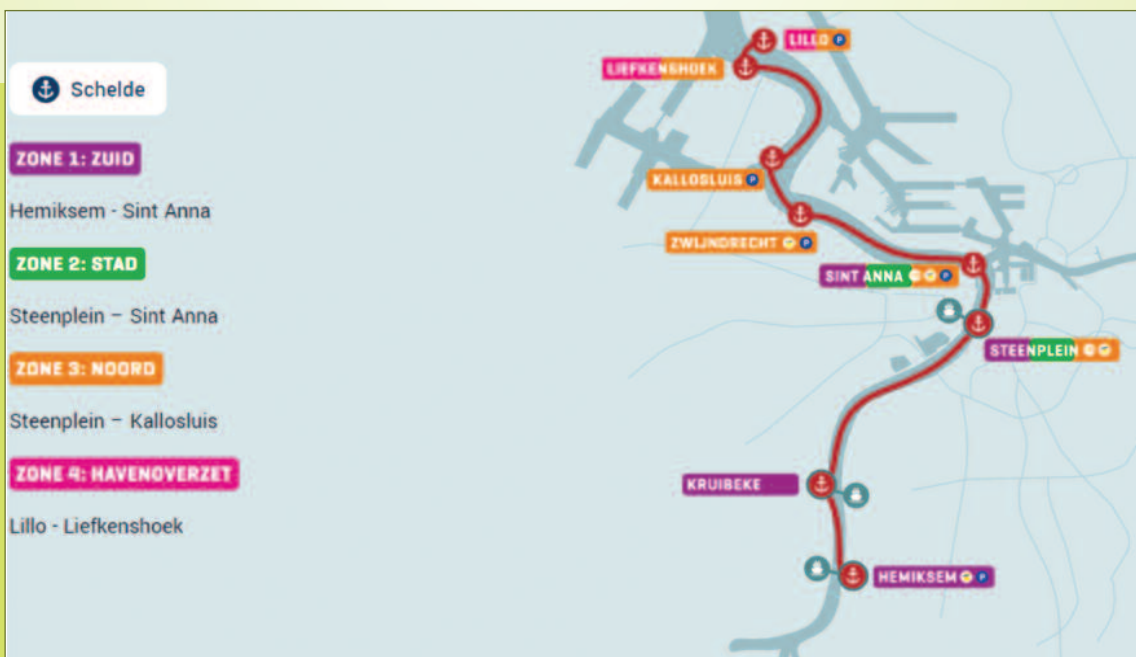

km	voorstel verlenging Waterbus tot Doel	Dienstregeling om het half uur	
		vandaag	voorstel 8:00
0	Doel		
1,7	Deurganckdok	6:00	6:05
2,5	Liefkenshoek	6:05	6:10
7,8	Kallosluis	6:22	6:25
10,4	Zwijndrecht	6:29	6:31
17,5	Sint-Anna	6:50	6:51
18,8	Steenplein	6:56	6:57

lijnlengte	km	17,1	18,8
indicatie vaartijd	minuten	56	57
gemiddelde snelheid	km/h	18	19,8
halten	n	6	7
gemiddelde halteafstand	km	3,4	3,1

Mogelijk schema

op linker- en op rechteroever. Maar ook voor pendelaars van en naar aangrenzende woongebieden, zoals Kieldrecht, Verrebroek, Woensdecht, Putte, Zandvliet, Stabroek en Kapellen. Het veer Doel – Lillo biedt kortere verbindingen aan dan via de weg; vooral omdat het Deurganckdok een barrière vormt.

Netwerkschema van De Waterbus

Recreatief vervoerspotentieel

Een belangrijke schakel in het recreatieve fietsnetwerk wordt hersteld met grensoverschrijdende voordelen vooral van en naar de genoemde woongebieden.

Multimodale aanpak

Het is wel nodig om het uitgestrekte havengebied op beide Scheldeoeveren beter te ontsluiten, in het kader van de **Hoppin**-aanpak (zie **p6**: ** Vlotter combineren met Hoppin):

- **Te voet**, nu Doel terug als een leefbaar dorp wordt beschouwd, is er opnieuw een potentieel voor aansluiting te voet met De Waterbus, zoals in Lillo.

De Waterbus vertrekt klaar aan de halte Steenplein naar Lillo

- **Fiets**, omdat Doel aan de noordelijke kant van het Deurganckdok ligt, wordt de fietsafstand van Doel naar bijvoorbeeld Kieldrecht met 5 km ingekort
- **Fietsbus**, misschien kan de bestaande Fietsbus in Lillo aansluiten met De Waterbus om naadloos over het Kanaaldok te geraken via de Tijsmanstunnel (zie: De Fietsbus | Port of Antwerp).
- **Auto**, er is nu al een vervoersvraag, getuige de groeiende aantallen gebruikers van De Waterbus, die hun auto vandaag al achterlaten in Kruike, Liefkenshoek en Lillo.
- In het netwerkschema van De Waterbus ontbreekt de info over aansluitingen te voet, met de fiets, De Lijn (lijnen, aansluitingen, tariefintegratie), auto.

De tijd is rijp om de Vlaamse overheid haar duurzaam, sociaal en multimodaal verhaal te laten versterken met een verlenging van De Waterbus tot Doel en met inbegrip van een multimodale ondersteunende aanpak.

Ablo^{vzw}

Fred Van Remoortel

www.hetgroenewaasland.be/klik

** Vlotter combineren met Hoppin

Hoppin bundelt verschillende vervoersoplossingen in Vlaanderen en helpt reizigers zich zo efficiënt mogelijk te verplaatsen naar hun bestemming. De routeplanner van Hoppin zal aangeven welke vervoermiddelen we kunnen combineren, waar we het best overstappen, hoe lang we onderweg zijn en hoeveel de verplaatsing ons zal kosten. Vanaf 2022 kunnen we via de app, website of het callcenter bij Hoppin terecht.

www.vlaanderen.be/basisbereikbaarheid/hoppin

NOOD AAN BESCHERMING RIETZOOM KONINGSDIJK

Na de aanleg van het fietspad in 2012 bovenop de Koningsdijk tussen De Klinge en Kieldrecht kwamen de dijkhellingen tussen de Polderstraat en Fort Bedmar terug onder (intensief) graasbeheer. Een goede zaak voor de zeldzame dijkflora maar niet voor de brede rietzoom in de dijkputten langs de dijk waartoe de runderen van een veeteler ook toegang hebben. Die 15m brede en 700m lange rietkraag dreigt geheel te verdwijnen door de jaar- rond begrazing.

ABLLO en Natuurpunt Waasland-Noord gaan nu aankloppen bij het provinciebestuur van Oost-Vlaanderen, de initiatiefnemer voor de aanleg van het fietspad, voor de bekostiging van een schrikdraad en palen die de drassige rietzone moeten afschermen en om het broedgebied van rietvogels te vrijwaren, met goedkeuring van de landbouwer. Zo zou een belangrijke natuurverbinding tussen De Klingse wielen en bossen en de nieuwe natuurgebieden in Kieldrecht en Doel functioneel blijven.

*Jan Dhollander
Natuurpunt Waasland-Noord*

DE KLINGSE WARANDE HOE LANDBOUW EN NATUUR KUNNEN SAMENGAAN

Het gebeurt niet elk jaar dat Natuurpunt 12,5ha grond geschonken krijgt. De verrassing was dan ook groot toen de Stichting Wilthinissi begin 2021 aanklopte, eerst voor hulp bij het beheer, later voor de schenking van een blok zandige percelen bij de Nederlandse grens in De Klinge.

De nog jonge stichting uit Hulst heeft tot doel gronden aan te kopen en ze “terug te geven aan de natuur”. De voorzitter van deze stichting, die in Lochristi woont, riep de hulp in van Natuurpunt omdat een en ander niet liep zoals gewenst op het nieuw verworven terrein. Na de aankoop in december 2019 werd het gebied ongemoeid gelaten in de hoop dat het zou verbossen. Maar al snel palmde de buurt het terrein in... om de hond uit te laten, een fietsparcours aan te leggen, afval te storten... De eigenaar, nog zonder enige ervaring in natuurbeheer, zag de problemen op zich afkomen en besloot sloop te gaan met Natuurpunt. In de geest van de schenkingsakte gaat Waasland-Noord er nu een soort “wastinelandschap” trachten te creëren. Dit is een gebied waar bomen, struiken, open graslanden en braambossen ongeordend voorkomen. Dit biotoop kwam vroeger meer voor op gemeenschappelijke gronden buiten de dorpen waar de koeien en schapen mochten grazen. Waar in het verleden een wastine ontstond door overbegrazing van het bos willen wij er nu juist een (open) bos spontaan laten opschieten. Een beperkt aantal runderen van een landbouwer uit de buurt zal ons daarbij helpen. Door hun grazen, bemesten en het open trappen van de bodem zullen de dieren mee bepalen waar bomen en struiken

zullen opschieten, waar het gras kort zal blijven of ruigte zal groeien. De keuze voor klassieke hoeve-dieren biedt een mooie kans tot samenwerking en bevestigt de agrarische bestemming van de percelen.

De omheining voor het vee zal de buurtbewoners en andere bezoekers niet weren uit het gebied. Langs een vijftal toegangspoortjes krijgen ze vrije toegang om te wandelen en te genieten van de nieuwe natuur. En die biedt al verrassingen zoals een nest onbehaarde rode bosmieren en de aanwezigheid van de gekraagde roodstaart in een van de bosjes op het terrein (mededeling Guy De Vos). In twee van de vijf bospercelen zullen de kinderen kunnen ravotten.

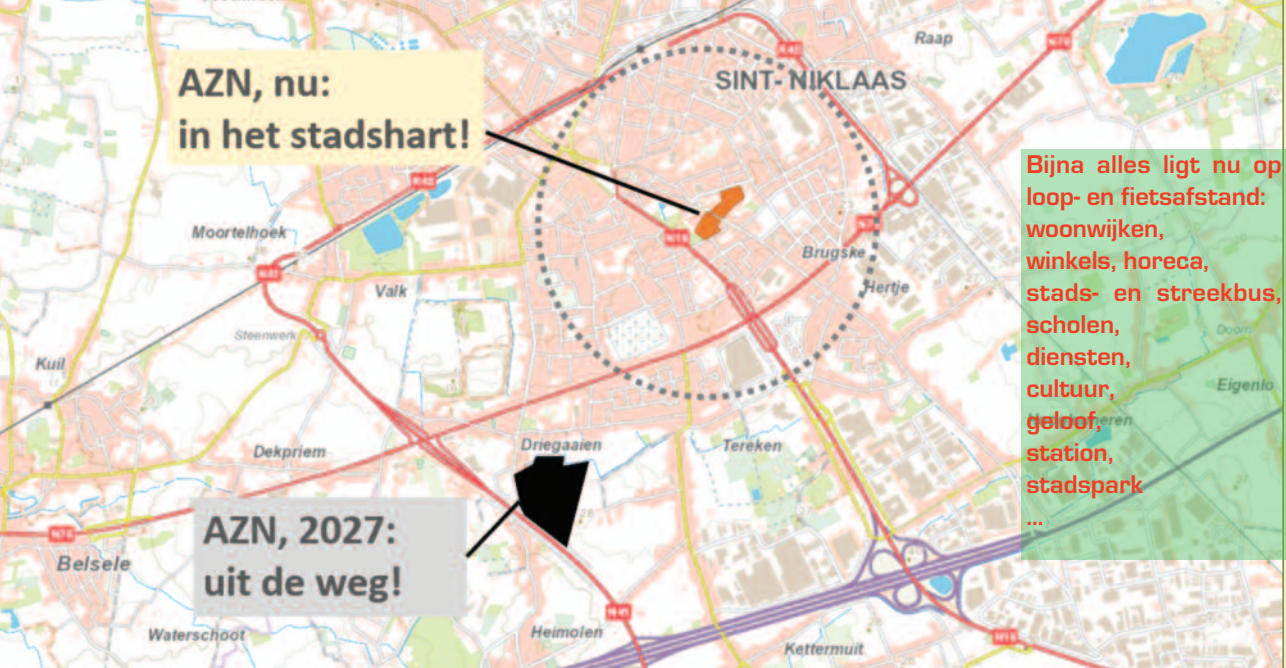
De naam “Warande”, een veel voorkomend toponiem, verwijst naar een vroeger omheind jachtgebied in de buurt. Op het terrein zijn met enige moeite ook nog de contouren van het “Fort De Klinge” uit 1591(?) en van een verdwenen dijk te zien. En vlakbij was er ook de “Blauwe Hoeve”, een buitenhuis van de burgemeester van Gent uit de 18-19e eeuw. Hiervan zijn enkel de “Kettingen”, restanten van een van de ingangspoorten (?), “bewaard”.

Ook de wat verder gelegen Forten Bedmar en Spinola uit het begin van de 18e eeuw zijn zonder aanwijzingen moeilijk of niet meer terug te vinden in het landschap.

Nu is het uitkijken naar wat de natuur gaat brengen in de Klingse Warande. Zijn de milieumomstandigheden er nog optimaal voor een nieuw en rijk biotoop? Niet om er te schieten op klein wild, maar nu om er te genieten van alles wat er groeit en bloeit.

*Jan Dhollander
Natuurpunt Waasland-Noord*

**AZN, nu:
in het stadshart!**

**AZN, 2027:
uit de weg!**

Bijna alles ligt nu op loop- en fietsafstand: woonwijken, winkels, horeca, stads- en streekbus, scholen, diensten, cultuur, geloof, station, stadspark ...

**OPENBAAR ONDERZOEK
ONTWERP RUP AZ NIKOLAAS
INSPRAAK BIJ
VERHUIZING
AZ NIKOLAAS**

Tot 21 juni 2021 loopt het openbaar onderzoek bij het ontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan voor de verhuizing van het ziekenhuis AZ Nikolaas (RUP AZN). In deze bijdrage leggen we zeer beknopt uit waarom ABLLO vzw bezwaren heeft tegen die verhuizing en helpen we je om bezwaar in te dienen. Wie meer informatie of hulp wenst, kan mailen naar abllozv@gmail.com

Waarom deze nieuwbouw?

AZN of AZ Nikolaas is in 2007 ontstaan uit de fusie van twee ziekenhuizen, Maria Middelaars en Stadskliniek. De oude gebouwen beantwoorden niet meer aan de huidige en toekomstige noden. Een totale vernieuwing is nodig.

Nu ligt AZN centraal in de stad. Die ligging is ideaal. Binnen één km rondom kan je een bezoek aan AZN combineren met vele andere bestemmingen. Bijna alles ligt nu op loop- en fietsafstand: woonwijken, winkels, horeca, stads- en streekbus, scholen, diensten, cultuur, geloof, station en stadspark.

Daarbij komt nog, dat deze buurt veel autoverkeer aantrekt. Dus verhuist men AZ Nikolaas naar een locatie buiten de stad. Zo simpel is hun redenering.

Is de vijand van de auto niet eerder de andere auto? Tegen 2027 wil men AZN uit de weg.

AZ Nikolaas wil verhuizen naar buiten de stad.

Men voorziet zestien hectare grondinname van de landbouw naast de N41. Op de foto hieronder is dit rechts van de weg met de hoogspanningsleiding als grens. Na het Waasland Shopping Center haalt men het hart van de stad verder leeg. Topzorg verhuist naar de wegberm, met de auto als maatstaf.

Klimaatbestendigheid, rust en gezondheid zijn hier niet aan de orde. De stad vreet aan 'den buiten'.

Rechts van de ringweg N41, gezien komend van E17 naar N70: hier heeft AZN vzw bijna 16 ha aangekocht.

*Situering nieuwe stek AZN
in omgeving van fijn stof.
www.standaard.be/cnt/dmf20170221_02742993
of via <https://hetgroenewaasland.be/klik>*

Bij dit hokjesdenken hoort een zeer groot **parkeergebouw** en **schaamgroen** om dit alles voor de buurt af te schermen. Zebrapaden en dergelijke voorzieningen maken het publieke domein tot een weinig beleefbare plek.

Voor de fietser moet er zwaar geïnvesteerd worden. En voor een goede busdienst wacht **een jaarlijkse meerkost van 1,1 miljoen euro**. Wie gaat dat betalen?

Om de bewoners van vooral de Smisstraat te paaien wil men een knip aan de Heimolenstraat.

Wij willen topzorg in het stadhart houden !

Sommigen 'verkopen' de zestien hectaren als één groot nieuw park. Zo zet men bewoners tegen elkaar op.

Situering van het projectgebied.

publieke domein is dan weinig beleefbare plek.

*Een stukje van het stadspark opdoeken om achteraf het park uit te breiden met enkele ha. En zo kan ook nog eens **16 ha** open ruimte gered worden. Is dat geen onderzoek waard?*

Kliniek op De Neerkouter : oppervlakte 16 ha

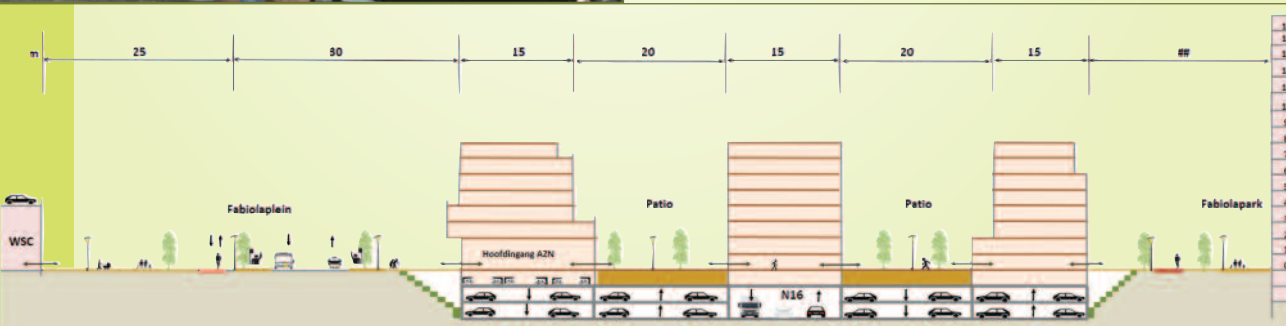

Er is nooit een ernstig onderzoek gebeurd naar klimaat-neutrale varianten, hoewel ABLLO vzw dit expliciet gevraagd heeft.

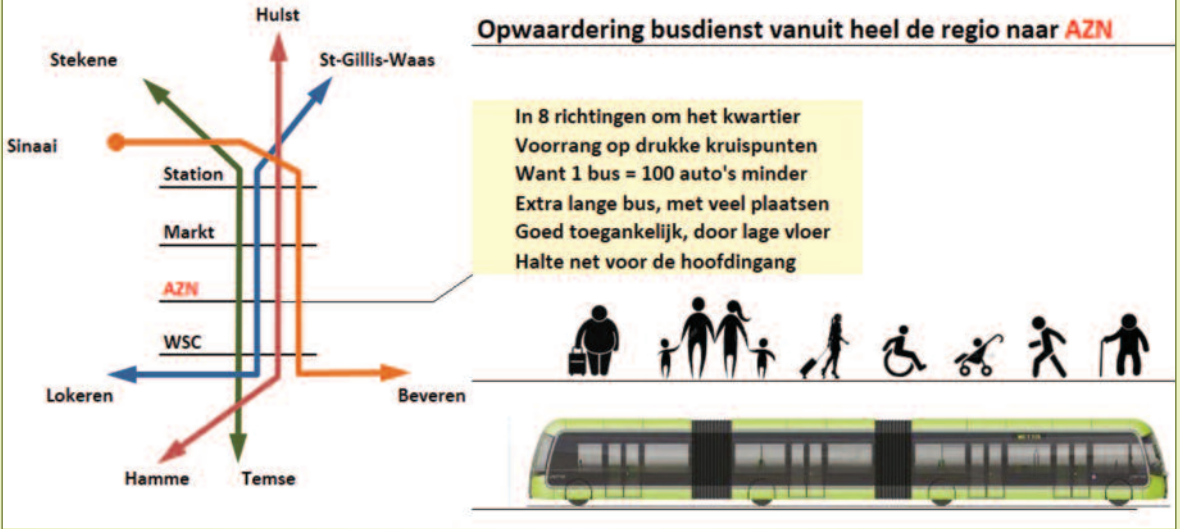
Een variant: mits een globale en gemengde aanpak van

1. gefaseerde nieuwbouw AZN en een halve hectare inname van het park,
2. verdichting van de Atheneumsite,
3. Parklaan autoluw (door knip op de Grote Markt) en
4. uitbreiding van de parkzone...

Opwaardering busdienst vanuit heel de regio naar **AZN**

Wij willen een **nieuw modern** ziekenhuis op een 'klimaatlocatie':

- Met zo weinig mogelijk 'nieuwe' grondinname, bijvoorbeeld van landbouwgrond naar beton.
- Met zo veel mogelijk positieve samenhang tussen natuurlijke rijkdommen en alle bewoners.
- Met een optimale bereikbaarheid te voet, met de fiets, openbaar vervoer en pas dan ook de auto.
- Met een optimale aansluiting bij het leven in de stad.
- Met een minimale splitsing van functies.

Inspraak zonder inzicht leidt tot uitspraak zonder uitzicht...

Op de webstek van de stad Sint-Niklaas (www.sint-niklaas.be/aznikolaas) vind je de officiële informatie.

En op de webstek van Het Groene Waasland vind je duiding bij dit project:

<https://hetgroenewaasland.be/AZNikolaas>

Neem je tijd om dit alles door te nemen. Enkel zo bouw je inzicht op met uitzicht op een groene, gezonde, sociale wereld, zonder rekeningen naar anderen door te sluiten.

*ABLLO vzw wil ook een **nieuw ziekenhuis**, maar binnen de stad.*

BLIJVEN DE RESTERENDE BOSSEN VAN WAASMUN- STER VOOR ALTIJD BOS ?

MET JOUW STEUN ...
KÁN HET!

zwarte specht

Beste natuurliefhebber ,
Onlangs kon Natuurpunt 16 hectare waardevol
bos- en wandelgebied kopen van de Abdij van
Roosenberg.

Dat is voor de natuur in het Waasland geweldig nieuws.

De bossen liggen bij de Ketelwijk, vandaar de naam
'Ketelbossen': ze vormen de groene buffer tussen
de woonkern van Waasmunster en de E17. De
Mariazusters van Franciscus hadden het bos jaren
geleden gekocht om te voorkomen dat er een mo-
torcrossterrein zou komen.

Voor de kuifmees en de zwarte specht en de mopsvleermuis en ...

In het bos wonen eekhoorns en reeën. Interes-

sante vogels ook zoals de kuifmees en de bonte
vliegenvanger. Het meest opvallend is de zwarte
specht. Die broedt het liefst in oudere beuken of
dode dennen. De specht komt in de Ketelbossen
zijn voedsel zoeken.

Het meest uitzonderlijk is de mopsvleermuis.

Die is pas in 2014 weer ontdekt in Vlaanderen,
onder andere in de Ketelbossen en in Belsele, aan
de overkant van de E17. De waarnemingen komen
bijna allemaal uit het Waasland.

En ook voor jou is dat geweldig nieuws!

Heb jij sinds de lockdown ook al wandelend meer
natuur ontdekt in de buurt?

De Ketelbossen liggen naast De Vaag, een na-
tuurgebied van de gemeente Waasmunster dat
Natuurpunt beheert. De Vaag is nu een aange-
naam wandelgebied met een speelzone voor kin-
deren en voor verschillende jeugdbewegingen. Dat
is wat we nu samen ook met de Ketelbossen kun-
nen doen: mooie stukken natuur toegankelijk hou-
den voor wandelaars en natuurliefhebbers, terwijl
we toch genoeg rustzones bewaren voor plant en
dier.

Dit unieke stuk natuur heeft nu je steun nodig.

Natuurpunt Waasland Zuid is fier dat zij deze aan-
koop kan realiseren en dat er nu reeds een aantal
sponsoracties op touw worden gezet, zoals 'Dare
To Live'. Twaalf enthousiaste en avontuurlijke
Waasmunsterse vrouwen schreven zich in voor Ex-
peditie Natuurpunt. Door kilometers bijeen te fiet-
sen, te wandelen en te roeien, zamelen ze een
minimumbedrag van 4500 euro in ten voordele
van de Ketelbossen.

<https://expeditie.natuurpunt.be/project/29333>

<https://expeditie.natuurpunt.be/project/29334>

<https://expeditie.natuurpunt.be/project/29336>

Naast dit toffe initiatief hebben we met Natuurpunt
Waasland ook een crowdfunding opgestart om
deze belangrijke aankoop te helpen financieren :

mopsvleermuis

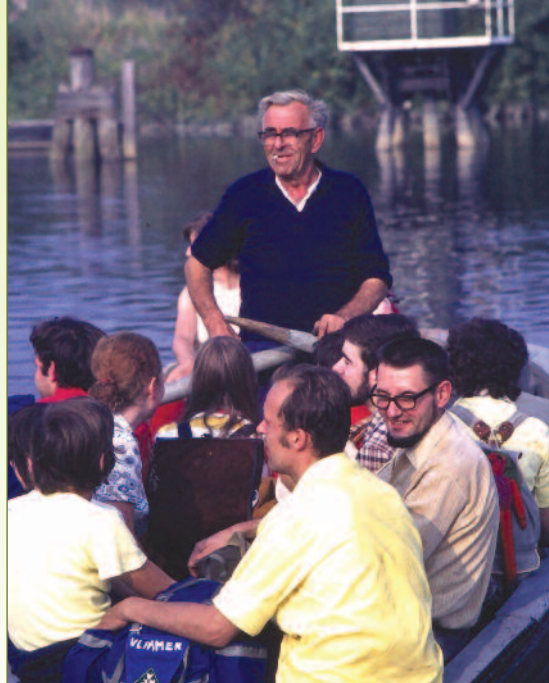
- Met 55 euro steun je de aankoop van 125 vierkante meter natuur.
- Met 80 euro kunnen we snel werk maken van het onderhoud van die natuur.
- En met 150 euro steun je de aanleg van nieuwe wandelpaden.

Voor elke gift van meer dan 40 euro krijg je volgend jaar een fiscaal attest, zodat de fiscus bijna de helft van je gift terugbetaalt.

Wil jij deze aankoop steunen?

Schrijf je gift over op rekening BE56 2930 2120 7588 van Natuurpunt en vermeld: project **6254 L** Ketelbossen Waasmunster

Hartelijk dank!

2021 DIGITALE ERFGOEDWANDELING HET BOEIENDE NACHTLEVEN IN TIELRODE

Voor de corona-editie van de erfgoeddag met als thema 'De Nacht' zorgde Ons Streven, in het weekend van 24 - 25 april, voor de digitale zoektocht. Op dertien markante plaatsen was een QR code aangebracht. Door het scannen van die QR code hoorden de deelnemers de geest van Cyriel Van Bogaert, bijnaam 'den Toeter' die vele jaren lang veerman van Tielrode was.

De geest vertelde de deelnemers over het geloof en bijgeloof van onze voorouders. Tijdens de donkere nacht beleefden de mensen hun gevoelens en angsten heel wat bewuster dan overdag.

Aan het Sint-Jozefheilgdom verwijzen de symbolen op de hekkenstaken naar de eeuwige strijd tussen de kinderen van het licht en de duistere wezens van de nacht. Vleermuizen hebben het in het ver-

leden niet gemakkelijk gehad. Aan het café 't Sennaat, vertelde de geest over het sappige nachtleven toen de mensen nog niet aan hun TV gekluisterd zaten. In de Korte Gewinden werd uitgelegd waarom men schapen de hemel in prees en de bokken verwenst werden.

Bij het oud gemeentehuis werd uitleg gegeven over de nachtelijke patrouilles van de champetter en de boerenwacht. Op ons overdadig verlicht dorpsplein werd de ontwikkeling van de openbare verlichting in Tielrode uit de doeken gedaan. Op station 4 van de fit-o-meter konden de mensen uitrusten op een ligbed, terwijl ze meer te weten kwamen over hoe de mensen vroeger sliepen en hoe ze nare dromen trachtten te verjagen. Bij de kapel in de Hofstraat werd verhaald over de misschien wel waar gebeurde verhalen van de zwarte hand, die hier hevig huishield. Aan het kerkhof werden de rituelen bij het overlijden tegen het daglicht gehouden. De kat was ook een wezen dat in verband werd gebracht met zwarte magie en heksen en het daarom hard te verduren kreeg. De Durmeoevers werden 's nachts gemeden omdat een watergeest, de Kludde, nachtelijke passanten besloep, besprong en kwelde. **Met mythes over de uil werd deze boeiende wandeling afgesloten.**

GROOTSE PLANNEN VOOR BEZOEKERSCENTRUM MOLSBROEK

Bezoekerscentrum Molsbroek in Lokeren vormt samen met bezoekerscentrum Donkmeer de spil van de werking van vzw Durme. De tentoonstellingsruimte, het terras en de omliggende natuur aan het prachtige moeras trekken jaarlijks duizenden bezoekers.

Maar het is aan vernieuwing toe. We plannen de komende 2 jaar dan ook een volledige make-over van zowel de buiten- als de binnenruimte.

Het bezoekerscentrum Molsbroek werd in 1984 gebouwd door de stad Lokeren, met 100% financiering via subsidies, de Koning Boudewijnstichting en vzw Durme. Het volledige verhaal kan je lezen op p. 235 tot 250 in het boek 'Het Molsbroek, paradijselijk voor mens en natuur'.

Architect Walter Slock en landschapsarchitect Geert Van der Linden van de toenmalige Rijksdienst voor Monumenten en Landschapszorg, ontwierpen **gratis** het gebouw en de inrichting van de omgeving. Het was vanaf de start een toonaangevende plek en heel wat bezoekers en collega's uit de sector kwamen langs om zich te verwonderen en inspiratie op te doen.

Maar ook hier blijft de tijd niet stilstaan. **De noden van onze bezoekers veranderden doorheen de jaren, de tentoonstellingselementen kunnen een opknappbeurt gebruiken en de buitenruimte laat heel wat kansen onbenut. Daar gaan we iets aan doen.** Achter de schermen gingen we de voorbije maanden aan de slag om onze vraag scherp te stellen, partners te zoeken en financieringsplannen uit te werken.

saamen sterk

Momenteel werken we hard (achter de schermen) om het project op de rails te krijgen. We steken de koppen samen met heel wat partners zoals Stad Lokeren, Regionaal Landschap Schelde Durme, Odisee Hogeschool, WWF Vlaanderen en Streekfonds Oost-Vlaanderen.

Denk je dat ook jij (met jouw expertise, jouw bedrijf of jouw vernieuwende ideeën) een bijdrage kan leveren aan ons project?

Laat dan zeker iets weten aan sarah.geers@vzw-durme.be.

1-2

WANDELING RUILVERKAVELING VRASENE - SINT-GILLIS-WAAS

Wandelen doorheen het ruilverkavelingsgebied RVK Vrasene - Sint-Gillis-Waas langs trage wegen (11 km). Je kan in principe overal beginnen.

Het **startpunt** (1) ligt in de dreef naast het bufferbekken aan de Nieuwkerkenstraat tegenover nr 17. Zie plannetje. De rode stippellijnen zijn dreven of paden. De zwarte zijn meestal smallere asfaltwegen. De groene lijnen zijn varianten.

Mogelijke kortere versies kan je gemakkelijk ontdekken op de kaart.

Wandel je mee vanaf het startpunt (1) aan het bufferbekken?

Wandel in de dreef tot (2) en ga naar rechts. Een 30-tal meter verder kom je in de Schuilhoek (3), ga hier naar rechts en loop een 50 m op deze weg tot op de linkerkant de Schuilhoekweg (4). Sla deze kasseidreef in en blijf die volgen, deze buigt eerst af naar rechts (5) en dan naar links (6). Laat de voetweg (7) aan je rechterkant liggen en stap verder tot de Vrasenebeek (8). Ga hier naar links en loop naast de beek tot het brugje aan de rechterkant (9), steek de brug over en zet de weg verder tot de kasseiweg (10), ga 30m naar links en ga in de dreef (11) op de rechterkant. Loop de dreef uit tot de Blauwestaakweg (12) en sla linksaf. Stap verder en steek de Laarstraat (13) over en een eind verder steek je de Smoutstraat (14) over. Als je aan een T komt (15), ga dan naar links tot (16), hier naar rechts en volg deze dreef tot de Samelstraat (17). Hier ga je naar rechts. Laat de straat (18) op de linkerkant liggen en stap verder tot de Moortelweg (19). Sla de Moortelweg

2-3

4

8

11

12-13-14

16-17

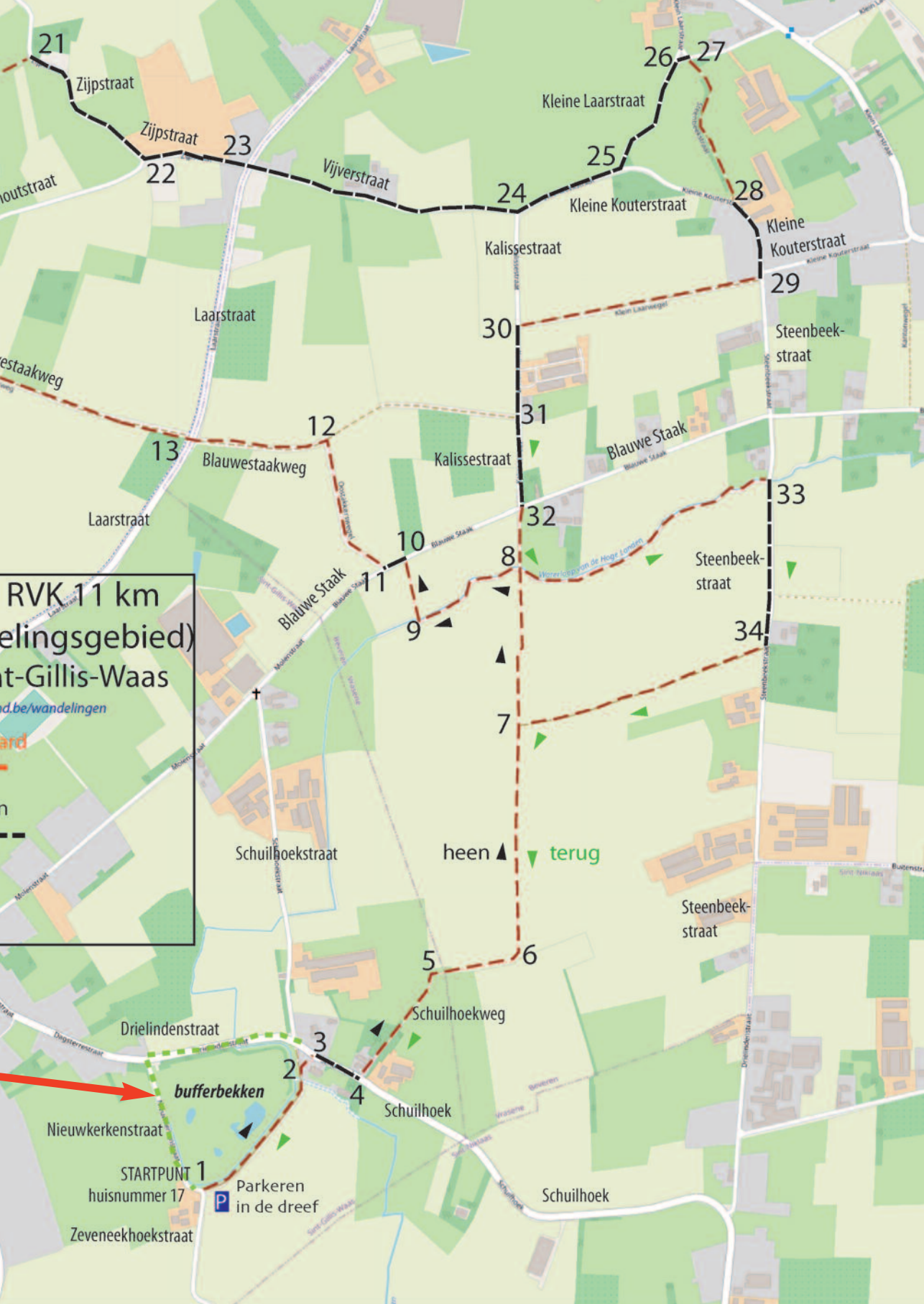

18

**RVK 11 km
(vergelingsgebied)
t-Gillis-Waas**

www.gemeente-gillis-waas.nl/be/wandelingen

heen ▲ ▼ terug

bufferbekken

STARTPUNT
huisnummer 17

Parkeren
in de dreef

19

23

in en na ongeveer 50 meter ga je in een dreef (20) op je linkerkant. Wandel deze dreef uit tot de Zijpstraat (21), hier naar rechts en stap verder. Laat de Smoutstraat op de rechterkant (22) liggen en stap verder tot de Laarstraat (23). (Hier staat een picknicktafel).

Steek de Laarstraat over en wandel verder in de Vijverstraat, laat de Kalissestraat (24) op de rechterkant liggen en stap verder tot de volgende straat links, de Kleine Laarstraat (25), ga hier in en stap tot het driehoekig pleintje (26); ga hier een 20-tal meter naar rechts en wandel dan in de mooie bomendreef op de rechterkant (27). Stap deze uit. Ga naar links in de Kleine Kouterstraat (28) tot de Kleine Laarwegel (29) op de rechterkant. Loop hier in tot de Kalissestraat (30), sla links af, laat de voetweg op de rechterkant (31) liggen, steek de Blauwe Staak (32) over en stap tot aan de beek (8). Steek de beek over en sla onmiddellijk linksaf. Hier volg je dan de Vrasenebeek tot de Steenbeekstraat (33), stap naar rechts de Steenbeekstraat in tot de eerstvolgende voetweg op de rechterkant (34). Ga hier in en wandel tot een T (7). **Nu wandel je terug naar het startpunt (1).**

(Dwz : ga naar links, wat verder (6) naar rechts en dan naar links (5). Wandel tot de Schuilhoek (4), ga hier naar rechts tot de voetweg aan de linkerkant (3), sla hier linksaf, stap voorbij (2) en ga naar (1) tot het startpunt.)

Deze wandelroute is niet aangegeven door bord. De tocht kan ook met de fiets worden gereden. Opmerkingen, vragen of suggesties kan je door-mailen naar gilbert.cant@gmail.com

Een 'printbare' beschrijving, een GPX-bestand, nog meer wandelingen, extra informatie op : <https://hetgroenewaasland.be/wandelingen>.

23

27-28

34 - 7

PADDENVRIENDJES EN KINDERPRET

Een bijzonder jaar mag 2021 genoemd worden voor de paddenoverzetactie in de Kerkstraat. Naast onze trouwe jaarlijkse vrijwilligersbezetting: Nele en Jasper, Joke met drie kinderen, Sabine met man en kind, Dagmar, Fabienne en Astrid konden we dit jaar steunen op heel wat nieuwe enthousiaste vrijwilligers. Kenneth, Valérie en Yannick, Kim

met haar drie koters en Marie-Julie ook met drie kinderen kwamen helpen en het beviel hen duidelijk uitermate. Rudy en Mireille moesten jammer genoeg afhaken. Bedankt voor de menige jaren dat jullie actief waren! Onze coördinator Christophe kon dit jaar tot zijn spijt alleen administratieve taken uitvoeren. Aan het begin van het paddenseizoen brak hij zijn been.

De overgezette aantallen waren van een goed gemiddelde namelijk **407**, waarvan 10 kikkers en 14 salamanders. De hoogste score tot nu toe was in 2010 met 1.079 en de laagste 143 in 2008. Heel opvallend telden we het laagste aantal slachtoffers ooit, namelijk slechts 30 stuks of 7%. In de slechtste jaren was dat 63%. **Er zijn twee aanwijsbare redenen voor deze gunstige verhouding dit jaar; Minder verkeer en de vele helpende handen die op de juiste momenten actief waren.**

Dit jaar hebben we **apart in onze bubbeltjes** gewerkt maar dat verschilt niet veel van andere jaren. Hoe meer we verspreid over de straat de padden opvangen, hoe minder slachtoffers we tellen. Want inderdaad, niet enkel de emmers worden leeggemaakt, het grootste gevaar schuilt voor de tuinen waar geen schermen kunnen staan. Een dankwoordje aan de voorzichtige vierwielers is ook op zijn plaats hier. De meeste mensen passen hun snelheid aan, vooral als

er vrijwilligers bezig zijn. We vallen dan ook goed op met onze fluohesjes en lampjes.

Wat onverwacht, omwille van dit jaar vol gebreken, kon toch de Freinetschool deelnemen door enkele ochtendbeurten van ons over te nemen. Doordat we omwille van Corona geen begeleiding konden voorzien, kwamen we op het idee om in de emmers opdrachttjes en weetjes te steken. Dat is zo erg in de smaak gevallen zodat we dit willen onthouden als werkwijze voor de toekomst. Zo zie je maar weer dat in de beperkingen ook vele mogelijkheden schuilen.

In Temse werd dit jaar een nieuwe overzetactie opgestart aan de Tekenaarslaan op de Zaat. Ook daarvoor stonden van meet af aan enthousiaste vrijwilligers klaar.

Duizendmaal dank aan alle vrijwilligers en hopelijk kunnen jullie volgend jaar weer meewerken. Jullie kleine vriendjes kijken er al naar uit. Kwakuwel.

ONS STREVEN 40 JAAR (DEEL 3)

Leren van en ontspannen in de natuur.

Tijdens de beginjaren waarin harde acties gevoerd werden, groeide het besef van nood aan een positieve opbouwende werking. We gingen ons toelekken op het verkennen van onze mooie omgeving en dat voor jong en minder jong. We beschikken thans over een brede waaier natuureducatieve activiteiten.

Natuurschooldagen

Voor de schoolgaande jeugd in Tielrode, worden er elk jaar vanaf de derde kleuterklas en het lager onderwijs natuurschooldagen ingericht waarbij de jeugd op een speelse manier kennis maakt met de natuur in hun omgeving.

Elk jaar behandelen we daarbij een bepaald thema: water, klimaat, zorg, zintuigen... zijn enkelen daarvan. Een pannenkoek als afsluiter mag niet ontbreken.

Geboortebos

Sinds het millenniumjaar 2000 heeft Ons Streven heraangeknoopt met een aloude traditie om een geboortebos te planten voor elk kindje dat in Tiel-

rode wordt geboren. Nadat het gemeentelijk terrein in de Paardenpolder volledig aangeplant was werd het provinciaal domein Roomacker aangesneden. Een groot deel van het domein is nu omzoomd door een geboortedreef, aangeplant met essen die geknot worden. Nadien kwam het perceel langs het speeltuintje in de Weelstraat aan de beurt en aan de terreinen van VK Tielrode gaan we nog enkele jaren verder met het bouwen aan een bos.

Wandelingen

In een prachtige omgeving als Tielrode hebben we verschillende natuurwandelingen onder leiding van een natuurgids op punt gezet. Tielrode Veer een ontdekkingstocht langs slikken en schorren en door het natuurgebied van Den Bunt, Tielrode Broek waar rolstoelen en kinderwagens welkom zijn, Klei en Vallei langs rustige voetwegels, de steile helling van de Wase cuesta, prachtige panoramische zichten op de Durme- en Scheldevallei en het provinciaal natuurdomein Roomacker. In Elversele bezoeken we het Bronbosje en het Groot Broek. In 2010 hebben we het geleide natuurwandelingenaanbod vernieuwd. Zo heeft er, met succes, een vroege vogelwandeling met ontbijt plaatsgevonden en hebben we een circuittocht ingericht. Deze laatste was een samenwerking van verschillende verenigingen.

Leren van elkaar

'Kennis heeft maar zin als je haar kunt doorgeven'. Onder dit motto hebben we gedurende een aantal jaar mensen samengebracht rond natuurbeleving en -kennis. Iedereen was welkom, specialist of leek, als hij of zij maar leergierig was en zijn of haar kennis wou doorgeven aan anderen. Eén keer per maand spraken we af in een bepaald biotoop en gedurende een jaar volgden we dat op. Zo zijn o.a. het provinciaal domein Roomacker Tielrode, Klein Broek Elversele, Roomkouter Steendorp, het Meulenbroek in Temse en De Durmedijken in Tielrode aan bod gekomen.

Leden- of gezinsuitstap

Wat in 2000 begon als een zomervakantie voor de leden, toen naar de Hoge Venen, is met de jaren spontaan omgevormd naar een gezinsuitstap met kinderen en kleinkinderen. Fietsen en wandelen is de meest gebruikte formule geworden: naar Daknam, Buggenhout, Vlassenbroek, Stekene ... Maar ook busritten naar bijvoorbeeld De Biesbosch, Zeeland en Saeftinghe werden georganiseerd.

Zomerzocht

Jaarlijks wordt in samenwerking met de gemeente een uiterst boeiende en leerrijke wandel-fietszocht ingericht, die telkens loopt van mei tot september. Daaraan nemen ook mensen van buiten Temse deel. Enkele thema's: Sport en spel 2020, Het heilig land in Temse 2019, Home Made 2018, Bier van Hier 2017, Door berg en dal 2016, 70

jaar vrij 2015, Den Grooten Oorlog 2014... Dit jaar staat het thema in teken van het Spoor en heet het 'Laat je vervoeren'.

Zorgen voor de natuur

Een jaarlijkse traditie in maart, is de zwerfvuilactie. Steeds wordt er een bepaald gebied onderhanden genomen en grondig schoongemaakt. Helaas is de "buit" elk jaar weer groot en meerdere zakken worden dan ook gevuld met allerlei achtergelaten afval.

We kunnen nu al meerdere jaren rekenen op de welkome medewerking van de vrienden van Amma.

Niet enkel in maart ruimen we op. De laatste jaren namen we deel aan de zwerfvuilacties die door Ekobie in samenwerking met de gemeente werden georganiseerd. Ook MIWA kan rekenen op de constante inzet van menige van onze leden en bestuursleden voor hun 'Schoon Volk' werking. Zo houden we een deel van ons dorp altijd proper.

Infoavonden en workshops

Gedurende meerdere jaren werden een of meer infoavonden ingericht over actuele natuur- en milieuthema's. Enkele van de behandelde onderwerpen: Biologische insectenbestrijding, Gezond wonen, De ecologische siertuin, De schelde herleeft...

Ook kruidenworkshops werden ingericht en soms letterlijk gesmaakt.

Ken je Tielrode?!

Vanaf 2004 en dat gedurende 10 jaar organiseerde "Ons Streven" op 10 november een ludieke quiz voor de inwoners en verenigingen van Tielrode waarin zowel geschiedenis, personen als fauna en flora aan bod kwamen.

Het aantal deelnemers bevestigt het succes.

Het spreekt vanzelf dat niet al onze activiteiten hier aan bod gekomen zijn. Dat we er fier op zijn willen we niet ontkennen. Tot binnen twee maanden.

ZOMERZOEKTOCHT 'LAAT JE VERVOEREN'

Van mei tot september 2021

Naar aanleiding van het internationaal jaar van het spoor, **het intergemeentelijk project rond de spoorlijn Mechelen-Terneuzen** en de Open Monumentendag in september die ook in het thema van 'spoor' kadert, laten we ons dit jaar vervoeren door tijd en ruimte. **Dit jaar vormt TTBB (Trein, Tram, Bus en Boot)** de rode draad van onze zomerse zoektocht. Maak kennis met de boeiende geschiedenis van het transport in onze gemeente. Spoor relicten van de trein- en tramlijnen op. Ontdek hoe onze voorouders langs kasseibaan, ijzeren weg of waterloop, op hun bestemming raakten. Droom zalig weg, maar verlies de antwoorden op onze zoektochtvragen niet uit het oog.

Onze traditionele speurtocht start klokvast op 1 mei en brengt je langs tal van mooie opstapplaatsen doorheen een prachtige zomer. We verwachten jouw antwoordformulier **vòòr maandag 4 oktober** op de eindbestemming.

Op vrijdag 29 oktober volgt de prijsuitreiking in onze terminus: het 'Gildenhuis' in Tielrode. Je hoeft geen machinist, conducteur, kaartjesknipper, chauffeur, Wattman of kapitein te zijn. Iedereen kan deze zoektocht aan. De vervoersbewijzen voor deze speurreis zijn trouwens gratis. Aarzel niet en haal jouw brochure vanaf 1 mei:

- bij **milieuwerkgroep Ons Streven** vzw, p/a Gert Hoofman, Bettehemstraat 40 te Tielrode (tel. 0495 99 12 49), gert.hoofman@hotmail.be
 - in het **Toeristisch Infokantoor**, Markt 1, Temse
- Of download deze van de website van de gemeente Temse www.temse.be of www.onsstreven.be

Op vrijdag 29 oktober is er de prijsuitreiking van de zomerzoektocht.

Ons Streven

www.hetgroenewaasland.be/klik

MAARTSE BUBBELS

Zondag 7 maart stond met stip in de agenda genoteerd bij 18 vrijwilligers. Bij sommigen kriebelde het echter zo hard dat ze zelfs al vrijdag en zaterdag begonnen te ruimen. Wat een motivatie. Het eindresultaat was weer serieus de moeite: een 40-tal zakken zwerfvuil en nog enkele grotere stukken die niet in een zak pasten.

Op de toekomstige (hopelijk) locatie van de Groenpool aan de Vlierbeek moesten onze vrijwilligers ook helemaal niet lang zoeken om 2 zakken te vullen, 10 minuten, meer was er niet nodig.

Misschien een illegale introductie van vis in de Schelde. :-)

Opvallend is dat er op heel wat plaatsen eten en drinken of verpakking ervan teruggevonden werd: pakken frieten, chocomousse, een ongeopend flesje, heel veel goedkoop bier, ook verpakkingen van fastfood zijn populair en twee pakjes met fishsticks erin.

Andere vondsten: rugzak, een zitting van een autostoel, een hockeybal, een ivoren biljartbal, een laars, bril, voetmatje, een zware werkmachine en een teken van BMW. Merkwaardig, een paaltje met wegwijzer van de Welle- en Kapellemeersens wandeling die in de omgeving van Aalst en Denderleeuw ligt, heeft de weg gevonden tot in de Tielroodse schorren.

Er werd ook een sleuteltje gevonden van een ketinkje met een naam erop, via facebook is de eigenaar van dit Valentijn cadeautje teruggevonden.

Op het Waesmeer is heel veel zwerfvuil verzameld en ook een groot sluikestort gevonden. Dit werd doorgegeven aan de gemeente Temse. Ook in de Schrijnstraat liggen vaak gedumpte zakken met vuil, hier is de gemeente zelfs bezig met de daders te traceren.

Een heel groot deel van Tielrode is weer even zwerfvuilvrij geweest. Helaas heeft het op enkele locaties ook maar héél even geduurd. De dag na dien was er op sommige plaatsen, de parking aan VK Tielrode bvb, al niet veel meer van te merken.

Bedankt aan alle vrijwilligers en tot een volgende keer!

Foto: Thibaud Caulier in Frasnes-Lez-Anvaing op 6 maart 2021 (waarnemingen.be)

DE MUSKUSRAT: WIJKER OF BLIJVER IN HET WAASLAND?

Geschiedenis en toekomst

De muskusrat heeft in het Waasland een naam als een klok. Geen mens die nog nooit van dit dier gehoord heeft. Dankzij Tom Waes weet iedereen nu dat het dier vroeger als 'waterkonijn' een gastronomische delicatessie werd.

Maar vergis je niet: de muskusrat hoort hier niet thuis. **De muskusrat is afkomstig uit de Verenigde Staten, Canada en delen van Mexico.** De soort werd in Europa, Azië en Zuid-Amerika ingevoerd voor de jacht en voor hun pels. In Europa gebeurde dit voor het eerst in **1905** nabij Praag. Enkele exemplaren zagen het niet zitten om te eindigden in een bontjas, ontsnapten en kweekten als... 'waterkonijnen'. **De voortplantingsdrift van deze dieren is enorm.** Ze planten zich voort van maart tot september. De vrouwtjes produceren in die periode 2-3 worpen. De draagtijd bedraagt amper 28-30 dagen en er worden gemiddeld een zestal jongen geboren. Rond de vijfde maand zijn de jongen geslachtsrijp. Op vijf jaar tijd kan één koppeltje muskusratten voor **meer dan tweehonderd duizend (200.000!) nakomelingen** zorgen.

In geen tijd overspoelden de muskusratten Europa. Het waterrijke Waasland ontsnapte er niet aan. In alle Wase gemeenten gingen de alarmbellen af. Muskusratten leiden tot veel vraatschade aan land-

bouwgewassen. Bovendien graven ze in de oeverzone en dijken een uitgebreid gangstelsel dat tot 10 meter landinwaarts gaat. Oevers en dijken worden door deze graafwerken ondermijnd. De waterrat profiteerde van de **onsamenhangende aanpak**. Elk dorp en stad in het Waasland kende een eigen premiestelsel voor rattenvangers. Per gedood dier kregen de rattenvangers hun premie. Hoe meer dieren ze vingen, hoe meer geld ze incasseerden. De rekening was snel gemaakt. Het loonde meer en vergde minder inspanningen om de muskusrat te laten kweken in plaats van ze uit te roeien.

Vanaf **2000** kwam daar verandering in.

Vlaanderen gaf aan de Vlaamse Milieu-maatschappij (VMM) de opdracht om de muskusrat over het ganse grondgebied effectief te bestrijden. Dankzij een uitgekiend vangprogramma van de VMM daalde het aantal gevangen muskusratten spectaculair van veertigduizend in 2000, naar zeventhonderddertig in 2013. Men had goede hoop dat deze exoot definitief uit onze streek verdreven was. Het enthousiasme was voorbarig. Er ontstond een instroom van diertjes uit Wallonië, Frankrijk en Nederland. Daar is ook een bestrijding van de muskusratten, maar die is blijkbaar minder doeltreffend dan bij ons.

Het wettelijk statuut van de muskusrat wordt geregeld door de Europese verordening n° 1143/2014, het Koninklijk besluit van 19 november 1987, en het Vlaamse Soortenbesluit van 15 mei 2009. (Officieel: Besluit van de Vlaamse regering met betrekking tot soortenbescherming en soortenbeheer)

Op 9 november 2020 verscheen een Vlaams ministerieel besluit tot de vaststelling van een beheerregeling voor de muskusrat. Het is en blijft de bedoeling om Vlaanderen muskusrattenvrij te maken. In het Waasland werken de gemeenten samen met **Rato vzw** om de overlast door bruine rat, zwarte rat, muskusrat en beverrat (en plant-aardige en dierlijke exoten) tegen te gaan. De medewerkers van Rato vzw speuren naar vraatsporen, uitwerpselen en glijbaantjes die de muskusratten maken om in het water te komen. In Nederland experimenteert men met speurhonden, drones en DNA-controle van het water om de muskusrat effectief op te sporen.

Foto Jeff Peetermans in Pairi Daiza
op 25 februari 2021. [waarnemingen.be]

Beschrijving van de muskusrat.

De muskusrat is volledig aangepast voor een leven in de buurt van water. Ze heeft een brede kop en korte oren. De muskusrat kan zijn neus, oren en mond dichtdoen, zodat zij onderwater kan zwemmen. De lichaamslengte bedraagt 45 à 65 centimeter, waarvan de staart ongeveer 20 à 25 cm in beslag neemt. De staart is naakt en zijdelings afgeplat. Bij het zwemmen, dient de staart als een roer. Het lichaamsgewicht gaat van een halve tot twee kilogram. De vacht op de rug en flanken varieert van geelbruin tot donkerbruin, terwijl de onderzijde lichter is van kleur. De pels is dens en waterdicht, waardoor het dier goed kan drijven. Het dier ligt daarbij half zichtbaar aan het wateroppervlak. De muskusrat is een uitgesproken planteneeter, die soms zeer selectief haar keuze maakt uit het aanbod aan planten in de omgeving.

Op haar dieet staan meer dan twintig plantensoorten. Het voedsel wordt naar het water gesleept, waar het op vaste eetplaatsen langs de oever wordt verorberd. Ze is erg kieskeurig en soms worden slechts bepaalde delen van de planten opgegeten, en laat ze de rest in of aan de rand van het water achter. Vooral in geval van voedselgebrek vult ze haar menu wel eens aan met dierlijk materiaal, waaronder vis, zoetwatermosselen en zoetwaterkreeften.

In februari – maart gaan de jonge mannetjes op trektocht op zoek naar een vrouwtje. De diertjes leven in paartjes en verdedigen hun territorium tijdens de voortplantingsperiode fel tegen indringers. Afhankelijk van de dichtheid en de omstandigheden wordt hierbij een of beide oevers van de waterloop over een afstand van 10 tot meer dan 50 m van

het nest verdedigd. Buiten deze voortplantingsperiode zijn de dieren veel toleranter voor soortgenoten. In september en oktober moeten de jonge dieren hun ouderlijk leefgebied verlaten. De aantallen muskusratten kunnen oplopen tot enkele tientallen per hectare. Ze verraden hun aanwezigheid door verzakkingen en afkalvende oevers, voedselresten nabij het water, vraatsporen met schuin afgebeten stengels, typische looppaden en zwemgangen met een breedte van ongeveer 12 cm, glijbanen aan steile oevers en uitwerpselen op opvallende plaatsen waarmee ze hun territorium afbakenen. Ze zijn voornamelijk actief in de namiddag en de vroege avond en 's nachts.

Waarnemingen in het Waasland

Het is opvallend hoe weinig meldingen van de muskusrat in het Waasland op de site waarnemingen.be te vinden zijn. Blijkbaar zijn weinig waarnemers geneigd om dit dier te melden. Toch kwam dit dier tot het jaar 2000 algemeen voor in alle Wase gemeenten. Dit wordt echter weinig gedocumenteerd op waarnemingen.be. In de periode van 1982 tot nu werd de muskusrat maar in vijftien km²-vakken gemeld. Men trof deze soort aan in de Sint-Magrietstraat in Elversele, de Bazelse polder, de Heirstraat in Basel, Het Rot en de Middenvijver op Linkeroever, Blokkersdijk, de Scheldebijk en de Keetberglaan in Zwijndrecht, het Groot Rietveld en de Rietmoerassen in Kallo, de Weimanstraat in Sinaai en in de buurt van het Molsbroek in Lokeren.

De meest opvallende en tevens meest recente waarneming gebeurde op 15 december 2018 in het Groot Rietveld in Kallo waar Wim Van den Bosche zag hoe een blauwe reiger een levende muskusrat in de bek had.

De vangsten van muskusratten in het Molsbroek

tekst

Het Groene Waasland mei 2021 nr 222

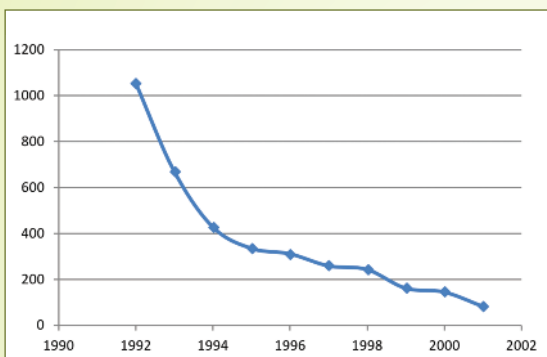
tussen 1992 en 2001 zijn wel goed gedocumenteerd door Natuurpunt Zoogdierenwerkgroep Vlaanderen.

Terwijl de muskusrat sinds 2013 aan een comeback begonnen is, in andere Oost-Vlaamse regio's, lijkt het Waasland volgens de jaarrapporten van Rato vzw enigszins gevrijwaard te zijn door het grondige werk van de eigen rattenvangers en door een zeer goede bestrijder in het Nederlandse gebied grenzend aan het Waasland. In de periode tussen 2012 en 2019 werden nog enkele muskusratten gevangen in Hamme, Lokeren en Wachtebeke. De vrees bestaat dat er uit andere

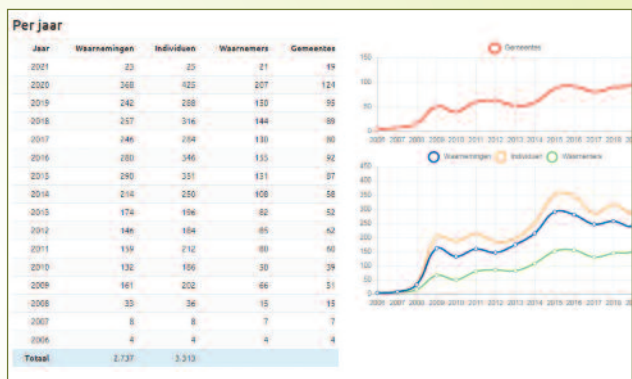
<https://waarnemingen.be/species/1390/>

Muskusrat - *Ondatra zibethicus* Ploegsteert (HA)
Waarnemingen.be
statistieken bij de muskusrat *Ondatra zibethicus*

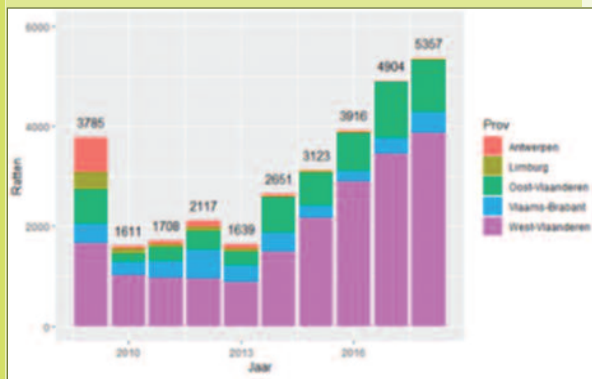
muskusrattenvangsten in het Malsbroek Lokeren

regio's toch nog muskusratten binnendringen. Zoals je eerder kon lezen, is één paartje voldoende om over vijf jaar voor ruim tweehonderdduizend nakomelingen te zorgen.

Statistieken: Adriaens_etal_2020_Invasieve Exoten in Vlaanderen: toestand en beleidsaanbevelingen; Achtergrondrapport bij het Natuurrapport 2020

Aantal gevangen muskusratten in Vlaanderen sinds 2009 en het aandeel gevangen muskusratten per provincie. In de twee meest westelijke provincies (Oost- en West-Vlaanderen) is er de laatste tijd een duidelijke toename van het aantal gevangen dieren

NATUURHUIS IN STEENDORP

Het Natuurhuis is op zondag open van 14 tot 18 u. Je kan er terecht voor een sanitaire stop, een drankje, een gezellige babbel en info over de streek en je hebt een prachtig uitzicht van op het dakterras.

Kom wandelen in onze mooie streek en spring eens binnen! De vrijwilligers van Natuurpunt Scousele verwachten je.

Kapelstraat 170a 9140 Steendorp
Fietsenparking met oplaadpunt voor elektrische fietsen.
Met de bus? Bushalte 'Blauwhof Steendorp' op 30 m.
Ben je met de auto? Parkeren langs de Kapelstraat.

VISDIEFVLOT GEPLAATST OP DE VUURKOUTER IN STEENDORP

Een visdief is een slanke vogel met een zwarte kopkap, een gevorkte staart en rode poten. De snavel heeft een oranjerode kleur met meestal een zwarte punt. De soort staat als kwetsbaar op de Vlaamse rode lijst. Zij overwinteren langs de West-Afrikaanse kust, van Mauritanië tot Nigeria. Maar komen tot bij ons om een legsel van 2 à 3 eieren uit te broeden. Een kuiltje in een zandachtige platte ondergrond dient als nest. In 2020 hebben 3 koppels visdief gebroed op de Vuurkouter in Steendorp.

Met steun van het Regionaal Landschap Schelde Durme en het lokaal bestuur Temse heeft de milieu ploeg van de gemeente Temse een prachtig nestvlot kunnen bouwen. **Dit vlot moet het broedseel beschermen tegen de vossen, ratten, marterachtigen en andere land- en grondpredatoren.** Natuurpunt Waasland Scousele heeft sinds enige tijd een mooi stukje van de Vuurkouter in beheer. In samenwerking met de milieuploeg, de brandweer en een boot van een Vuurkoutergebuur is het vlot op 29 april daar te water gelaten. Het is er vrij diep en het vlot is vakkundig verankerd.

Hopelijk vinden de visdieven dit vlot even prachtig als wij en zien we hier binnenkort broedsels. De vogelliefhebbers van Natuurpunt zullen dit zeker monitoren. **De vliegkunsten van de visdief zijn spectaculair!**

Je kan het vlot zien liggen via de wandelweg Oeverdamp (vertrek gemeenteplein Steendorp, richting Rupelmonde). Natuurpunt Waasland Scousele heeft er een prachtig uitkijkpunt dat voor het publiek toegankelijk wordt gemaakt. Zeker verrekijker meenemen!

*Natuurpunt Waasland -Scousele
Nine Van Hoyweghen*

NATUURPUNT BESTAAT 20 JAAR FEESTWEEKEND IN STEENDORP

Zaterdag en zondag
10 en 11 juli In 2021
van 14 tot 18 u

We maken er een feestweekend van. We ontvangen de rondreizende feestcontainer van Natuurpunt op de

Roomkouter Kapelstraat 170a 9140 Steendorp..

- In dit weekend kan je kennis maken met onze **verschillende werkgroepen**. Ze stellen zich graag aan je voor: plantenstudie, vogels kijken, natuurfotografie, amfibieënoverzetter, poeleninventarisatie, beheerploeg, tappersploeg, uilenwerkgroep. Uiteraard mag de Steendorpse klei hier ook niet ontbreken.

- We hebben een mooie **fotozoektocht** voor jullie klaar en verschillende uitgewerkte wandelingen ter beschikking.
- Zondagnamiddag is er een **blotevoetenwandeling** gepland. Hiervoor moet je wel inschrijven.
- Er is leuke **unplugde muziek** voorzien.

De Roomkouter biedt aan kinderen **een heel gamma aan mogelijkheden**. Het reuze spinnenweb, de houten muziekinstrumenten, het blotevoetenpad en hopelijk tegen dan het heropgebouwde houten kasteel enz. staan op hen te wachten.

Uiteraard draait **ons café** op volle toeren (onder voorbehoud van Coronamaatregelen) en is er info over de mooie streek te bekomen.

==> Maak er samen met ons een Natuur(punt)feest van! ==> **Zeer welkom.**

Fietsenparking met **oplaadpunt** voor elektrische fietsen. Met de bus? Bushalte 'Blauwhof Steendorp' op 30 m. Ben je met de auto? Parkeren langs de Kapelstraat.

Organisatie in samenwerking met de gemeente Temse.

Natuurpunt Waasland kern Scousele
Scousele@natuurpuntwaasland.be
0473 72 66 15

Zie ook : www.abllo.be/kalender of www.abllo.be/klik

NPW == Natuurpunt Waasland

NP CVN wandelingen : L = Laarzen gewenst * = Geschikt voor wagentjes.

ALLE ACTIVITEITEN ZIJN TOEGANKELIJK VOOR IEDEREEN!!

woensdag 09 juni 2021

NP Scousele Plantenstudiegroep 17u. - 19u

Voor alle plantenliefhebbers die willen gebruik maken van een flora, leren determineren en mee op plantenuitstap willen gaan in een gemoedelijke sfeer. Indien mogelijk gaan we op verplaatsing.

Info en verplichte inschrijving:

scousele@natuurpuntwaasland.be 0473 72 66 15

Mogelijk gaan we op verplaatsing

zaterdag 12 juni 2021

NPW Kern Zuid - Kern Lokeren Werkgroep NME

Geanimeerde wandeling in bubbels

Daknam, nog meer meersen!

Genoeg van het thuiszitten in deze coronatijden? Schrijf je dan in met je gezin, spreek af met een paar vrienden of geniet alleen van deze wandeling.

Je wandelt die middag in eigen gemaakte bubbels door de Daknamse Meersen en maakt kennis met nieuw aangekochte percelen in de Kraaimersen.

Deugddoend zo even de benen strekken in ons eigen natuurschoon en landschappelijk is het zeker genieten gebazen!

Bovendien krijg je in je groepje uitleg over het gebied en over wat er zoal leeft in de meersen.

Je krijgt van ons een wandelkaartje waarmee je op eigen tempo kan wandelen. Op een vijftal plaatsen staat er een gids voor je klaar.

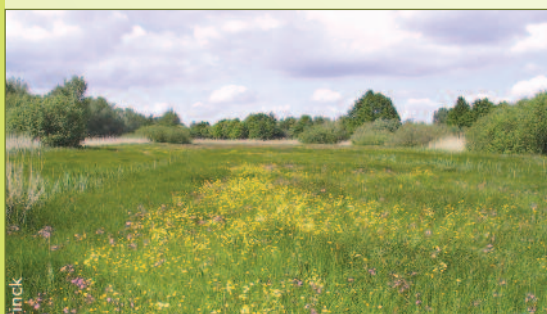
Start wandeling: parking voetbalstadion Daknam Daknamstraat 91

Je kiest vooraf een tijdstip waarop je de wandeling start. Tussen 13u en 16u kan er per kwartier een groepje vertrekken.

Inschrijven is noodzakelijk!

Via de link op www.natuurpunt-zuid-waasland.be. Lukt dit niet geef dan een seintje aan Marc Smet marc.smet.natuurpuntzw@gmail.com

Op het inschrijvingsformulier vermeld je de grootte van de groep en kies je uit de nog beschikbare startmomenten.

- Voorzie goede stapschoenen of laarzen
- We houden ons aan de coronamaatregelen. Vergeet je mondmasker niet!
- Info: christelstrybos@hotmail.com 052/46 00 58
- Jij komt toch ook?

zondag 13 juni 2021

Natuurpunt Scousele Tekenen en schetsen, schilderen in de natuur 14u. - 16u

• Wou je wat meer schetsen, maar komt het er niet van? Heb je dat nog nooit gedaan?

• OK, dan bundelen we samen de krachten en maken er (een) werk van. We trekken samen de natuur in en zetten ons op een plekje waar ieder zich in kan vinden.

• Neem een camping- of visstoeltje mee, je eigen teken-gerief. Denk aan: potlood, kleurpotlood, stiften, aquarel (water in een afgesloten potje niet vergeten), houtskool,

• We doen het ieder, gelijk welke leeftijd, met zelf gekozen en meegebracht materiaal en naar eigen niveau. In de prachtige omgeving van het Natuurhuis in Steendorp, vinden we zeker een mooi plaatsje.

• Info + inschrijven: scousele@natuurpuntwaasland.be 0473 72 66 15.

• Natuurhuis Kapelstraat 170a 9140 Steendorp

zondag 20 juni 2021

Natuurpunt Scousele Insectenwandeling 14u. - 16u

• We trekken er op uit om insecten te ontdekken op de Roomkouter. David Van der Haegen neemt ons mee op stap. Samen met hem ontdekken we de wonderlijke wereld van de insecten. Hun levensloop is fascinerend maar zo onbekend!

• Info en verplichte inschrijving:

scousele@natuurpuntwaasland.be 0473 72 66 15

• Natuurhuis Kapelstraat 170a 9140 Steendorp

zondag 27 juni 2021

Natuurpunt Waasland kern Noord organiseert een stil midzomerconcert in de boomgaard om 15u in het Natuurhuis Panneweel te Meerdonk

• Een stil concert betekent dat de muziek slechts matig wordt versterkt, maar toch comfortabel hoorbaar zal zijn voor alle aanwezigen. We verwelkomen een 5-koppige Bluegrass band, een muziekgenre dat je misschien nog kent van de film "The Broken Circle Breakdown" met Veerle Baetens en Johan Heldenbergh. De opbrengst van dit concert gaat naar de inrichting van een blauwgrasland in ons nieuw natuurdomein Heimeersen in Ste-

kene. Bluegrass muziek voor een blauwgrasland dus! We zorgen er uiteraard voor dat alles COVID-veilig verloopt, daarom voorzien we stoelen en tafeltjes op ruime onderlinge afstand. Tickets kosten 10 € per persoon. Inschrijven is verplicht en verloopt via www.panneweel.be. De prijzen zijn democratisch en de plaatsen zijn beperkt! Fietsers krijgen een applaus bij aankomst. Meer info www.panneweel.be of concert@panneweel.be.

zondag 4 juli 2021

Vriendenkring Panneweel, NP Waasland-Noord Openschuurdag Natuurhuis Panneweel, thema "insecten" Vooral voor onze kinderen halen we al ons materiaal uit om al wat klein is en kruipt of vliegt de determineren. Zelfs onze binoculaire microscopen staan dan klaar. Het is verbazend hoe vlug kinderen overweg kunnen met microscopie. Ze moeten zelf vliegende, op de grond of onder de grond kruipende en zelfs in het water zwemmende diertjes gaan zoeken. We trachten ze allemaal te determineren. Afspraak Natuurhuis Panneweel, Krekeldijk 2, Sint-Gillis-Waas (Meerdonk) Begin om 13h30. Om 14h30 is er een wandeling in de omgeving in onze natuurgebieden.

zaterdag 10 en zondag 11 juli 2021

Natuurpunt Scousele 14 tot 18 u Feestweekend 20 jaar Natuurpunt Zie aparte aankondiging in dit blad. Natuurhuis Kapelstraat 170a Steendorp

zondag 11 juli 2021

NP Scousele Blote voetenwandeling van 14 tot 16 u Onder begeleiding van Christel Cleys bewegingspedagoge (www.degoedinjvelschool.be). Op je blote voeten op de Roomkouter en rond het Fort, deed je dat ooit? We geven je vandaag de kans om samen op stap te gaan en te ervaren wat het is om dat op blote voeten te doen. Draag sandalen of slippers en neem een klein rugzakje mee om deze in te steken. Ook een handdoekje kan nuttig zijn. Kinderen zijn welkom onder begeleiding van volwassenen. Traject een 3 km. Info en verplichte inschrijving: scousele@natuurpuntwaasland.be 0473 72 66 15 Natuurhuis Kapelstraat 170a 9140 Steendorp

zaterdag 17 juli 2021

Natuurpunt Scousele

Bezoek aan een paardenfokkerij van 14u - 16u Met de fiets. Het gebeurt niet alle dagen. We krijgen de gelegenheid om een bezoek te brengen aan een plaatselijke paardenfokkerij. Ongeveer een 5 km fietsen. Info + inschrijven: NP Scousele | 0473 72 66 15 Vertrek: Natuurhuis Kapelstraat 170a 9140 Steendorp

zondag 1 augustus

Vriendenkring Panneweel, NP Waasland-Noord Openschuurdag Natuurhuis Panneweel, thema "kleuren in de natuur" Wij vinden onze omgeving in kleur dood normaal. Het begrip kleur is eigenlijk een erg speciaal fysisch gegeven. Zien alle dieren dezelfde kleuren? Waarom zijn alle bloemen zo mooi? We zullen er veel kunnen over vertellen. Ook onze kinderen worden niet vergeten. Afspraak Natuurhuis Panneweel, Krekeldijk 2, Sint-Gillis-Waas (Meerdonk) Begin om 13h30. Om 14h30 is er een wandeling in de omgeving in onze natuurgebieden. Vanaf 11 kan je in onze boomgaard komen picknicken. Je brengt zelf je boterhammen mee

vrijdag 06 augustus 2021

NP Scousele Nachtvliinderavond van 20.30 tot 24 u Wat weet jij over motten? Wist je dat er groene, geel met rood en gespikkelde nachtvliinders zijn? Dat ze in jouw omgeving fladderen? Kom luisteren naar een uitzetting van Hugo De Beuckeleer in het Natuurhuis. Als het donker wordt bekijken we buiten met hulp van een groot wit doek en speciale verlichting of we je die partijtjes ook kunnen laten zien. Info en verplichte inschrijving: scousele@natuurpuntwaasland.be 0473 72 66 15 Natuurhuis Kapelstraat 170a 9140 Steendorp

maandag - woensdag 9 -11 augustus 2021

Natuurpunt Waasland NPW Kern Zuid - Kern Lokeren Werkgroep NME Driedaagse natuurbewerking voor kinderen Doelgroep: 8-12 jaar Heb jij ook kinderen die dol zijn op natuur? Die geen schrik hebben om met hun laarzen door de plassen te lopen en die verwonderd kunnen kijken naar een roodborst, een egel of een insect? Schrijf je kind dan in voor deze driedaagse! De Bossen van Puitvoet en De Vaag zijn het decor voor allerlei educatieve bos- en natuurspelen. Bovendien worden de kinderen daar letterlijk en figuurlijk warm gemaakt om te leven met en in de natuur met tevens respect voor die natuur. Bushcraft dus! We sluiten af met een uitstap naar De Panne met de trein en doen allerhande boeiende activiteiten in en rond

het bezoekerscentrum Duinpanne.

Kortom, een programma om u tegen te zeggen!

Voor kinderen een onvergetelijke ervaring!

De eerste dagen gaan door van 9 tot 17 u. De laatste dag wordt vroeger opstaan en zal ook later eindigen.

We verwachten de kinderen telkens aan de afspraakplaatsen te Sint-Niklaas en Waasmunster.

Na inschrijving en enkele weken vóór de driedaagse krijgt u nog meer concrete info!

PRIJS : prijs per 1, 2 of 3 leden zelfde gezin, telkens BTW inbegrepen: 75€, 100€, 125€ voor **NP**leden en 90€, 150€, 180€ voor niet **NP**leden

Hierin zit ook begeleiding, inkom, treinreis en telkens een drankje en een stuk fruit.

Inschrijven is noodzakelijk via de link op www.natuurpunt-zuid-waasland.be. Lukt dit niet, geef dan een seintje aan marc.smet.natuurpuntzw@gmail.com

Info: gustaaf.lerno@skynet.be 0495 49 13 91

zondag 15 augustus 2021

Natuurpunt Scousele Muzikale familiewandeling van 14 tot 16 u

Hoor je graag de muziek van de vogels, de bomen, de wind? Hoor je graag iemand of iets zingen of muziek maken in de natuur? Kun je instrumenten vinden in de natuur? Kom je mee even ontsnappen aan het lawaai, het gebiep van GSM's, het geronk van auto's?

Deze wandeling is er voor iedereen. Gezinnen met kinderen zijn zeer welkom!

Info en verplichte inschrijving:

scousele@natuurpuntwaasland.be 0473 72 66 15

Natuurhuis Kapelstraat 170a 9140 Steendorp

zaterdag en zondag 21-22 augustus

Natuurhuis Panneweel Ambachtelijk Weekend.

Geniet van een natje en droogje tussen de vele standhouders die hun kunnen tentoonspreiden. Uitgebreide info vindt u op

www.ambachtelijkweekend.be/verzamelpunten/natuurhuis-panneewel

zaterdag tussen 12-18h zondag tussen 10-18h in boomgaard Natuurhuis Panneweel, Krekeldijk 2, Meerdonk. Info marc.de.meireleir@telenet.be

donderdag 26 augustus 2021

Natuurstudiewerkgroep van NP Waasland-Noord

Najaarsvergadering van 20u00 tot 22u30

Op de agenda staan een korte terugblik voorbij activiteiten/meetnetten/inventarisaties en de planning 2022 voor wat betreft : natuurstudiewerkgroep Waasland Noord, activiteiten/excursies (zin in natuurstudie), cursus, inventarisatie, meetnetten, projecten Natuurhuis Panneweel, Krekeldijk 2, Sint-Gillis-Waas (Meerdonk)

Verplicht inschrijven via www.panneewel.be

Info : natuurstudie@panneewel.be Brigitte Van Passel,

03 779 89 31

zaterdag 28 augustus 2021

Panneeweelsfeest

"25 jaar Natuurhuis Panneweel"

Vriendenkring Panneweel, NP Waasland-Noord.

... Een jaar te laat, maar beter laat dan nooit...

Een receptie, een lekkere maaltijd, een gezellige babbel en wat foto's uit de oude doos zijn de ingrediënten voor het feest. Vanaf 18u bieden we een aperitief aan en om 19u wordt het buffet geopend

Natuurhuis Panneweel, Krekeldijk 2, Sint-Gillis-Waas

Inschrijven ten laatste op 14 augustus door registratie op www.panneewel.be en door 30 € per persoon te storten op rekening BE36 7512 1006 7381 van Natuurpunt Waasland Noord.

Info : info@panneewel.be

Donderdag 2 september 2021

Natuurstudiewerkgroep van NP Waasland-Noord

Cursus gallen. Hans Vermeulen legt ons uit hoe de levenscyclus van de galvormende insecten in elkaar zit en er passeren een aantal bekende en minder bekende gallen en hun waardplanten de revue.

Theorie met Hans Vermeulen op donderdag 2 september van 19u30 tot 22u00. In ontmoetingscentrum "De Statie", Spoorwegwegel 1, 9190 Stekene

Praktijk op zaterdag 18 september van 9u30 tot 12u. Steengelaag te Stekene.

Verplicht inschrijven via www.panneewel.be en betaling van 12 Euro (leden) of 15 Euro (niet-leden) op rekening BE36 7512 1006 7381 van Natuurpunt Waasland-Noord met vermelding "cursus gallen + naam"

Info : natuurstudie@panneewel.be Brigitte Van Passel, 03 779 89 31

woensdag 08 september 2021

NP Scousele PlantenStudieGroep Scousele. Voor alle plantenliefhebbers die willen gebruik maken van een Flora, leren determineren en graag mee op plantenuitstap gaan. En dit alles in een zeer gemoedelijke sfeer.

Info en verplichte inschrijving:

scousele@natuurpuntwaasland.be 0473 72 66 15

Mogelijk gaan we op verplaatsing

zaterdag 11 september 2021

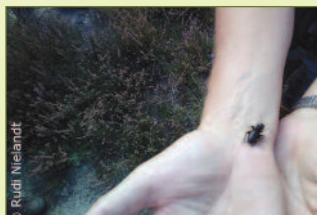
NPW Kern Zuid - Kern Lokeren Werkgroep NME

Wandelschoenen in het blote zand.

Kom je mee met ons wandelen in het Heidebos?

Je hoeft helemaal geen natuurkenner te zijn.

Onze gids leidt ons rond op de brede zandrug waarop het Heidebos zich bevindt. Je krijgt uitleg over beheer, landschap en wat je zoal kan verwachten aan planten en dieren.

Rydt Nielandt

We wandelen in een mozaïeklandschap van naaldbos, dreven met oude eiken, heide, verlaten akkers en schrale graslanden. Met een beetje geluk zien we de gallowayrunderen die er grazen.

Je waant je hier echt op de zandgronden van de Kempen, met hopelijk nog mooie stukken bloeiende struikheide. Net zoals daar kan je misschien boompieper spotten die net als een parachuteje neerkomt.

Ook de Nachtzwaluw leeft in dit biotoop maar om die te observeren laat je je best induisteren.

Wie het heidebos kent weet dat dit zeker geen verloren voormiddag zal zijn!

Praktisch: afspraak: 9u Parking 1 Heidebos Keizershoek Moerbeke

Einde wandeling ongeveer 12 u

Inschrijven is noodzakelijk, via de link op www.natuurpunt-zuid-waasland.be. Lukt dit niet geef dan een seintje aan marc.smet.natuurpuntzw@gmail.com

Voorzie goede stapschoenen. Heb je een verrekijker breng die dan mee. We houden ons aan de coronamaatregelen. Vergeet je mondmasker niet!

Info: 052/46 00 58

christelstrybos@hotmail.com

zondag 12 september 2021

Natuurpunt Scousele Wandeling rond het Fort van 14 tot 16 u

Een natuurgids neemt je mee op een mooie wandeling rond het Fort van Steendorp. Uiteraard komt de geschiedenis aan bod, dit is onvermijdelijk. Maar het aspect natuur wordt ook niet vergeten. Het is er betoverend mooi. Kom mee kijken.

Info en verplichte inschrijving:

scousele@natuurpuntwaasland.be 0473 72 66 15

Natuurhuis Kapelstraat 170a 9140 Steendorp

Zaterdag 18 september 2021

Cursus gallen. Zie ook 2/9.

Praktijk van 9u30 tot 12u. Steengelaag te Stekene.

zondag 03 oktober 2021

Natuurpunt Scousele Wandeling Oost-Sive Polder van 14 tot 16 u. De wandeling gaat gedeeltelijk langs het Fort, de Roomkouter en 't Hangene. Langs de Lange Dreef en de Oost-Sive polder en het schorregebied het Kijkverdriet keren we terug.

Stapschoenen gewenst en indien mogelijk verrekijker.

Info en verplichte inschrijving: scousele@natuurpunt-waasland.be 0473 72 66 15

bert d'haese

Natuurhuis Kapelstraat 170a 9140 Steendorp

zaterdag 9 oktober 2021

NPW Kern Zuid - Kern Lokeren Werkgroep NME

Natuur met natte voeten Groot en Klein Broek

We wandelen langs het overstromingsgebied in Elversele en Waasmunster waar de Durme veel meer ruimte heeft gekregen. Het water kan hier verder landinwaarts stromen waardoor slikken en schorren ontstaan.

Daarin kan zich riet ontwikkelen en kan een wilgenvloedbos groeien, een gedroomde habitat voor tal van bijzondere dieren. Zo zijn hier regelmatig Lepelaars, Bergeenden en zelfs Kluten te zien.

De realisatie van deze zeldzame en Europees beschermde getijdennatuur kon er pas komen door de ontpoldering van 100ha landbouwgrond. Ze zal pas volledig zijn als er bressen komen in de oude Durmedijken.

Een gebied als dit is een troef in de strijd tegen de gevolgen van de klimaatverandering. Het risico op overstromingen verkleint, een risico dat juist bij Schelde en Durme heel groot is gezien hun open verbinding met de zee en hun uitgesproken getij.

Deze morgen is Dirk Hylebos onze gids. Hij weet ons vast en zeker te boeien!

Afspraak: 9u parking Resto De Koolputten tot ongeveer 12u, Koolputten 2 Waasmunster

Inschrijven is noodzakelijk, via de link op www.natuurpunt-zuid-waasland.be. Lukt dit niet geef dan een seintje aan marc.smet.natuurpuntzw@gmail.com

Info: christelstrybos@hotmail.com 052/46 00 58

POLDERS VAN GROOT-KRUIBEKE

Gratis polderwandelingen aangeboden door de Vlaamse Waterweg en begeleid door de Barbiërgidsen. Verplicht inschrijven.

Meer info op: www.barbiërgidsen.be

zondag 06 juni 14.00 u

Parels aan de Rupelmondse kreek

Zondag 04 juli 14.00 u

Met de boer de fiets op (fietsuitstap)

Zondag 01 augustus 14.00 u

Aan de kreek met Tilleke en Guustje

www.hetgroenewaasland.be/klik

Tweemaandelijks natuur- en milieutijdschrift,

41ste jaargang - nr 3; mei 2021 - nr 222

coördinatie ABLLOvzw

**Werk mee aan een
groener Waasland !**

Abonneren kan door
8 Euro over te schrijven
op BE39 7310 4317 9119

**HET GROENE
WAASLAND**

Wie een abonnement wenst op dit tweemaandelijks tijdschrift *Het Groene Waasland* (=HGW of GW) kan dit

* door **8 EURO** over te schrijven naar de **ABLLO-leden rekening BE39 7310 4317 9119** met vermelding

"lidgeld 2021 [graag naam /namen vermelden]".

Zie <https://hetgroenewaasland.be/abonnement>

* of via een contactadres van een vereniging, die U vindt op <https://hetgroenewaasland.be/verenigingen>.

*Abonnees zijn automatisch ook lid
van de regionale vzw ABLLO.*

GRAPHIUS (Druk in de Weer), Traktaatweg 8

B-9041 Gent, Tel. +32 9 218 08 41

info@graphius.com

REDACTIE: Marc Temmermans, Jenny De Laet, Astrid Martens,

Martzen Frans, Nine Van Hoyweghen, Dirk Hylebos, Gilbert Cant.

Alle teksten voor het volgende nummer moeten binnen zijn **voor 25 augustus 2021**
bij Gilbert Cant tel 03 775 19 31 groene.waasland@gmail.com

Inhoud nr 222:

02 ...Snap jij dat?	ABLLOvzw
02 ...KLIK & Lees meer !	ABLLOvzw
03 ...Moedige stap met het oog op een vlot en veilig F4-traject	ABLLOvzw
03 ...Wandelen langs trage wegen	ABLLOvzw
04 ...Verlenging Waterbus uit Antwerpen tot Doel	ABLLOvzw
06 ...Nood aan bescherming rietzoom Koningsdijk	NPW kern Noord
07 ...De Klingse Warande Hoe landbouw en natuur kunnen samengaan	NPW kern Noord
08 ...Openbaar onderzoek ontwerp RUP AZ Nikolaas Inspraak bij verhuizing AZ Nikolaas	ABLLOvzw
12 ...Blijven de resterende bossen van Waasmunster voor altijd bos ?	NPW kernen Zuid/Lokeren
13 ...2021 Digitale erfgoedwandeling Het boeiende nachtleven in Tielrode	Ons Streven
14 ...Grootse plannen voor bezoekerscentrum Molsbroek	vzw Durme
15 ...Wandeling Ruilverkaveling Sint-Gillis-Waas - Vrasene	ABLLOvzw
19 ...Paddenvriendjes en kinderpret	Ons Streven
20 ...Ons Streven 40 jaar (Deel 3)	Ons Streven
23 ...Maartse bubbels	Ons Streven
24 ...De muskusrat: Wijker of blijver in het Waasland?	Ons Streven
27 ...Visdiefvlot geplaatst op de Vuurkouter in Steendorp	NPW kern Scousele
28 ...kalender (-info)	HGW

Hoofdredactie Dirk Hylebos - 052/46 30 51

Vormgeving en coördinatie: Gilbert Cant, 03 775 1931 Maria Van de Vyver

e-mail : groene.waasland@gmail.com

Abonnement 8 EURO Oplage 1300 exemplaren

Het Groene Waasland verschijnt **in** januari,
maart, mei, september en november.

P 708696
1100 Sint-Niklaas 1
Artifitekkantoor :